

МЕДЕЛ беше информиран за скорошната законодателна промяна, с която е предвиден нов начин за определяне на началната заплата на българските съдии и прокурори.

Както вече сме имали възможност да отбележим, материалната независимост на съдиите е съществена гаранция за тяхната независимост и за правилното функциониране на съдебната власт като цяло, поради което и манипулациите на индексите за съдебни заплати може доведе до отслабване на тази независимост.¹

От публично достъпната информация за проведения законодателен процес става ясно, че промяната е приета с преходна разпоредба на Закона за годишния държавен бюджет, без убедителна мотивировка и без съобразяване на възраженията, направени от българските съдебни власти, от Съюза на съдиите в България и от Специалния докладчик на ООН по въпросите за независимостта на съдиите и адвокатите.²

С тази законодателна промяна съществуващият преди това обективен показател за определяне на заплатата на българските младши магистрати е заменен с обвързване със заплатите на народните представители. По този начин трудовите възнаграждения на съдиите и прокурорите в България се поставят в зависимост от решенията на парламентарното мнозинство, което се явява в противоречие с европейските и международни стандарти, както и с изискванията, установени в решенията на Съда на ЕС и на Европейския съд за правата на човека.

Освен от създаваната зависимост с решения от политически характер на заплатите на българските магистрати, налице е и възможност за тяхното намаляване в бъдеще, предвид промяната на базата на тяхното определяне.

Въз основа на изложеното, МЕДЕЛ призовава компетентните български власти:

- Да предприемат необходимите стъпки за преосмисляне на законодателното решение, с което размерът на възнагражденията на младшите магистрати, съответно и на заплатите на съдиите и прокурорите от по-висшестоящите инстанции, е обвързан с размера на заплатите на парламентарните членове и
- В условията на диалог със всички заинтересовани страни да намерят решение за определяне на размера на магистратските възнаграждения, въз основа на прозрачен и стабилен механизъм, съответстващ на общоприетите стандарти за гарантиране на материалната независимост на съдебната власт.

15 Септември 2026 г.

¹ <https://medelnet.eu/medel-statement-on-judicial-independence-and-financial-security/>

² <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=31148>